

Forfatter: Christian 4.

Titel: BREV TIL: Danmarks Rigsråd FRA: Christian 4. (1629-03-14)

Citation: Christian 4.: "BREV TIL: Danmarks Rigsråd FRA: Christian 4. (1629-03-14)", i *Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve (2.bind)*, Af Universitetsboghandler G. E. C. Gad, s. 184. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002207661-002-shoot-L0022076610020174.pdf> (tilgået 09. april 2024)

Anvendt udgave: Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve (2.bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

14. Marts 1629.

Til Rigsraadet.

Forslag om Krigens Fortsættelse, om Forhøjelse af Madskatten, Sundtolden og den almindelige Told, om Midler til at forebygge Toldbesvigelser fra Adelens Side og til at forhindre, at Fjenden faar Efterretninger fra Laaland og Falster, samt om Paabud om Hampesaaning. — Geh. Ark.

Eptersom uy Eder, uorriß elskeliige, kere Riigenss Raad, hiid haffuer laadid kalle¹⁾ Om denne faarlige tilstand, disse Riiger och lande nu udi Sted er, med eder at conferere och deliberere, huorledis uy med gud y himmelens nadige biistand kunde erholde den ringe partickell aff landid, som endnu behollen er, saoch at recuperere uorre førstendomme och lande, til huilcken ende uy uorris mening vdi eptherfølgende puncta forfattid haffuer.

1.

Riigenss Raad kan nocksom aff dii offuerskickede punctis erfaare, huorledis keysseren achter at gørre friid²⁾, och om uy enskøndt kunde erlange fUCHO bene ornatam pacem med keysseren, saa faar uy dog med kon: y Spannien, kon: y Polen och ded ganske Ligistische selskab at gørre, saframdt dennom udi tiide icke dy haffner, som dii haffuer occuperit, icke betagiss.

Huorfor oss best siiniss at behale den Allerhøieste sagen och udi tiide gørre dertill aldt ded, menneskeligdt s. 1850ch mueligdt er, som uy dog siden uden tack faar at gørre, eptersom andriss exempel oss nocksom leerer.

2.

Epterdi dette Aarss Madskat udi mange perseeler fast ringer er end forgangen Aar, saa uil sliigdt haffuiss y acht, paded fladen icke bliffuer forsømmid¹⁾.

3.

Tollen udi Sundid er saare ringe anslaagen, huorfor den hoc rerum statu uiil forhøies²⁾.

4.

Vdi tolrullen udi landid fiindis mange poster wdeladt, huoraff udi siiste feiide gaffuis toll, huorfor dy uill nu haffuis y acht³⁾.

5.

Der findiss mange Aadelsspersoner aff mandfolck och kuindfolck, som til derris geldtz betaling udgiffuer ziisse-zeddeler udi stor mengde, huilckit bade uorris indkomst torringer och y sig sielfuer inted reedligdt er, huorfor y gode herrer skall tencke paa middell, at sligdt kan bliffue affskaffit⁴⁾.

6.

Eptherdi Øxentollen ringe saat er, saoch en ringe antal aff dem wdføriss, saatt uy aff samme toll liidid eller inted haffuer, huorfor den uil forhøiess epther denne tiidtz tilstand.

s. 1867.

Ded uil ochsaa fornøden uerre at imponere den gemene mand, at dy Saaer hamp och den pro qvota udi derriss landgille derriss hossbunder giffuer, paaded Søfarten och fiiskeriied kan bliffue ued macht¹⁾.

8.

Vdi uorris Elskelige, kerre frummoderss Lyffgedinge²⁾ formercke uy store exorbitans att skee med kundskab at føre finden, saat man fast heer inted kan forretage, at finden ded lo strax erfaarer, och ded aff den arsag, at lensmenden³⁾, som derpaa skulle acht haffue, erre h. ker. tienere, huorfor der uill en aff raadid altiid der y landid uerre, som paa sliigdt och andid acht giffuer.

Huilckid alsammen y gode herrer epther sagerniss wychtighed skall ponderere och betencke och oss eder betenckende derpa skrifftlig lade tilkomme⁴⁾. Wii erre och forbliffuer eder samdt och y seehr med al kongeliige gunst och Naade uel beuogen, befalendiss eder hermed gud. Aff Rossenborg⁵⁾ den 14 Martij Anno 1629.

Christian.

Christian 4., Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve (2.bind),

Udskrift: Danmarckiss Riigiss Raad till hande.